ტოპოგრაფიული დომინო

სამაგიდო თამაში

მოამზადა მაია ბლიაძემ

წინასიტყვაობა

ადგილის გეგმების ან ამა თუ იმ ტერიტორიის რუკების წაკითხვის უნარი, პირობითი ნიშნების გამოყენებით, გეოგრაფიის ანი და ჰოეა.

ლაშქრობებში მონაწილეობისას თუ ტურისტული მარშრუტების დაგეგმვისას აუცილებელია გვქონდეს ტოპოგრაფიული რუკების, დიაგრამების წაკითხვისა და, საჭიროების შემთხვევაში, შედგენის უნარიც კი; ასევე უნდა შეგვეძლოს ტერიტორიაზე ორიენტირება/ნავიგაცია. ტოპოგრაფიული დავალებების შესრულებისას აქტიურდება ყველა შემეცნებითი უნარი: ლოგიკური აზროვნება, წარმოსახვა, ყურადღების კონცენტრირება, მეხსიერება. ამავე დროს, თუ ეს დავალებები მოცემულია თამაშის სახით, ტოპოგრაფიული ნიშნების შესწავლის პროცესი ბავშვებისთვის გაცილებით უფრო საინტერესო და სახალისო ხდება, რაც თემატიკის ათვისებას უფრო ეფექტურს ხდის.

გთავაზობთ სასწავლო სამაგიდო თამაშს, რომელიც მოსწავლეებს კარტოგრაფიისა და ორიენტაციის სფეროში ცოდნისა და უნარების განვითარებაში დაეხმარება. სასწავლო რესურსის გამოყენება შესაძლებელია როგორც საგაკვეთილო პროცესში, ასევე არაფორმალურ განათლებაში, მაგალითად, ეკოლოგიურ და გარემოსდაცვით, ტურისტულ და მხარეთმცოდნეობის კლუბებსა და წრეებში მუშაობისას.

თამაშის მიზანია ტოპოგრაფიული რუკების პირობითი ნიშნების შესახებ მოსწავლეების თეორიული ცოდნის გამყარება/განვითარება, კონსოლიდაცია და შემოწმება. შემოთავაზებული თამაშები ხელს უწყობს ბუნებრივი ობიექტების ტოპოგრაფიულ რუკებში გამოყენებული პირობითი ნიშნებით წარმოდგენის უნარის ფორმირებას და შეძენილი ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენებას. თამაშები დაეხმარება მასწავლებლებს არა მხოლოდ გაამრავალფეროვნონ გაკვეთილები, არამედ საინტერესოდ და სახალისოდ ჩაატარონ პრაქტიკული მეცადინეობებიც.

წარმოდგენილი თამაში „ტოპოგრაფიული დომინო“ განკუთვნილია 10 წლისა და უფროსი ასაკის მოსწავლეებისთვის.

ტოპოგრაფიული დომინო N1

თამაშის მიზანია ტოპოგრაფიული რუკების ძირითადი პირობითი ნიშნების ცოდნის კონსოლიდაცია.

თამაში კლასიკური დომინოს მსგავსია, მხოლოდ იმ განსხვავებით, რომ კლასიკურ დომინოებში გამოყენებული წერტილების ნაცვლად, ტოპოგრაფიული დომინოს „ქვებზე“ რუკის პირობითი ნიშნებია წარმოდგენილი. თამაშისთვის გამოყენებულია 14 მთავარი ტოპოგრაფიული ნიშანი, ვიზუალური და ვერბალური სახის

აღნიშვნები.

თამაში ტარდება კლასიკური დომინოს წესებით: თითოეულ მოთამაშეს დომინოს 7 „ქვა“ აქვს. გამარჯვებული განისაზღვრება თამაშის ბოლოს დაგროვილი ქულების ყველაზე დაბალი რაოდენობით (დომინოს თითოეულ „ქვას“ აქვს ნომერი, რომლითაც ქულები ენიჭება). თამაში მიმდინარეობს დროის კონტროლის გარეშე.

ნაკრებში დომინოს 105 „ქვაა“.

ტოპოგრაფიული დომინო N2

თამაშის მიზანია ტოპოგრაფიული რუკებზე გამოსახული რელიეფის შესახებ ცოდნის განმტკიცება.

თამაში კლასიკური დომინოს მსგავსია, მხოლოდ იმ განსხვავებით, რომ კლასიკურ დომინოებში გამოყენებული წერტილების ნაცვლად, ტოპოგრაფიული დომინოს „ქვებზე“ რელიეფი კვეთისა და ჰორიზონტალების სახით არის წარმოდგენილი. თამაშისთვის გამოიყენება დომინოს 14 „ქვა“, რომლებზეც რელიეფის ფორმა და ვერტიკალური სიმაღლის კვეთაა გამოსახული.

თამაში ტარდება კლასიკური დომინოს წესებით: თითოეულ მოთამაშეს დომინოს 7 „ქვა“ აქვს. გამარჯვებული განისაზღვრება თამაშის დასრულების შემდეგ დაგროვილი ქულების ყველაზე დაბალი რაოდენობით (დომინოს თითოეულ „ქვას“ აქვს ნომერი, რომლის მიხედვითაც ქულები ენიჭება).

თამაში მიმდინარეობს დროის კონტროლის გარეშე.

ნაკრებში დომინოს 105 „ქვაა“.

ტოპოგრაფიული დომინო N1

(ტოპოგრაფიული რუკების პირობითი ნიშნების მიხედვით)

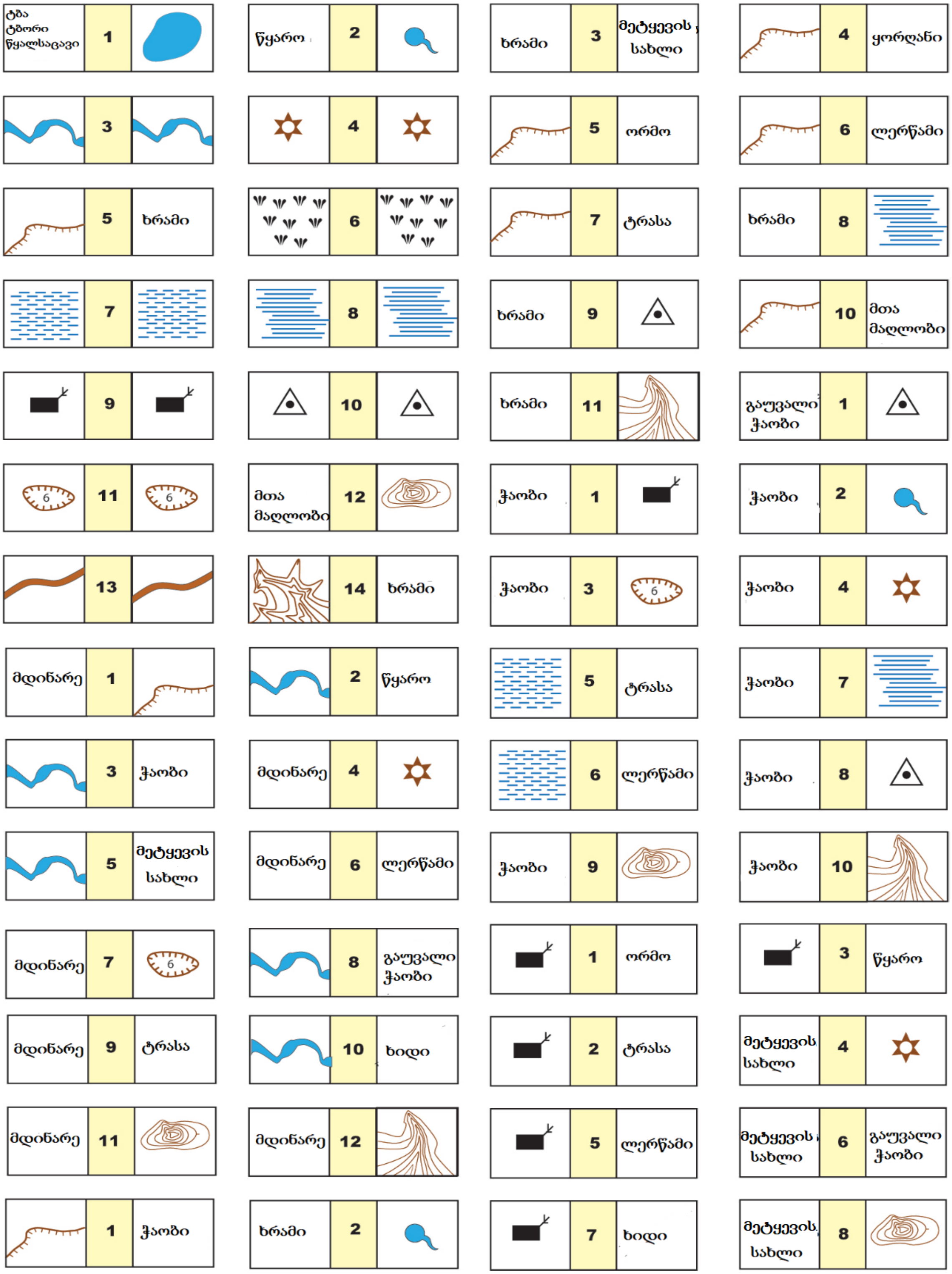

9 ხრამი
1 ტრასა
ყორღანი 5 ხრამი
ლერწამი 1
3
4 ლერწამი
2
ლერწამი 3
2
5
4 ხრამი
2
6
7
1
3
8 ხრამი
1
2
გაუვალი ჭაობი 1
ტრასა 2
3 ლერწამი
ტბა ტბორი წყალსაცავი 1
4 ყორღანი
ტრასა 4
ტრასა 5
ტბა ტბორი წყალსაცავი 3 ხრამი
ტბა ტბორი წყალსაცავი 6
ტრასა 5
ტრასა 5 ხრამი
ტბა ტბორი წყალსაცავი 5
ტბა ტბორი წყალსაცავი 8
1
წყარო 2 ლერწამი
7 მეტყევის სახლი
10 ხიდი
3
4
ტბა ტბორი წყალსაცავი 9
12 მთა მაღლობი
წყარო 5
6 ხრამი
11 ტრასა
ტბა ტბორი წყალსაცავი 13
ყორღანი 1 ლერწამი
2
ტბა ტბორი წყალსაცავი 2
ყორღანი 3
4

ტოპოგრაფიული დომინო N2

ბარათები

საკონტროლო ტოპოგრაფიული ნიშნები რელიეფისა და კვეთის მიხედვით

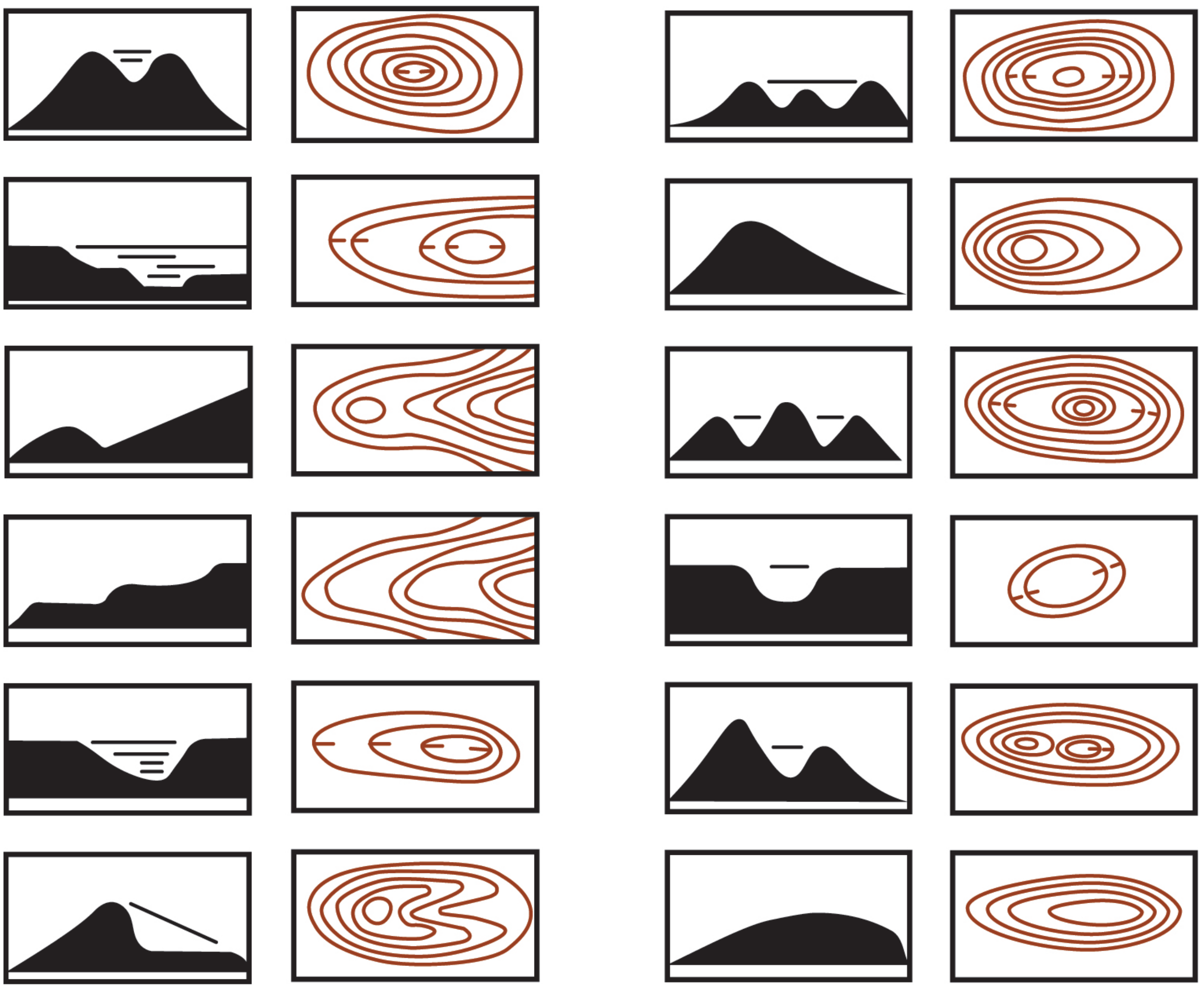

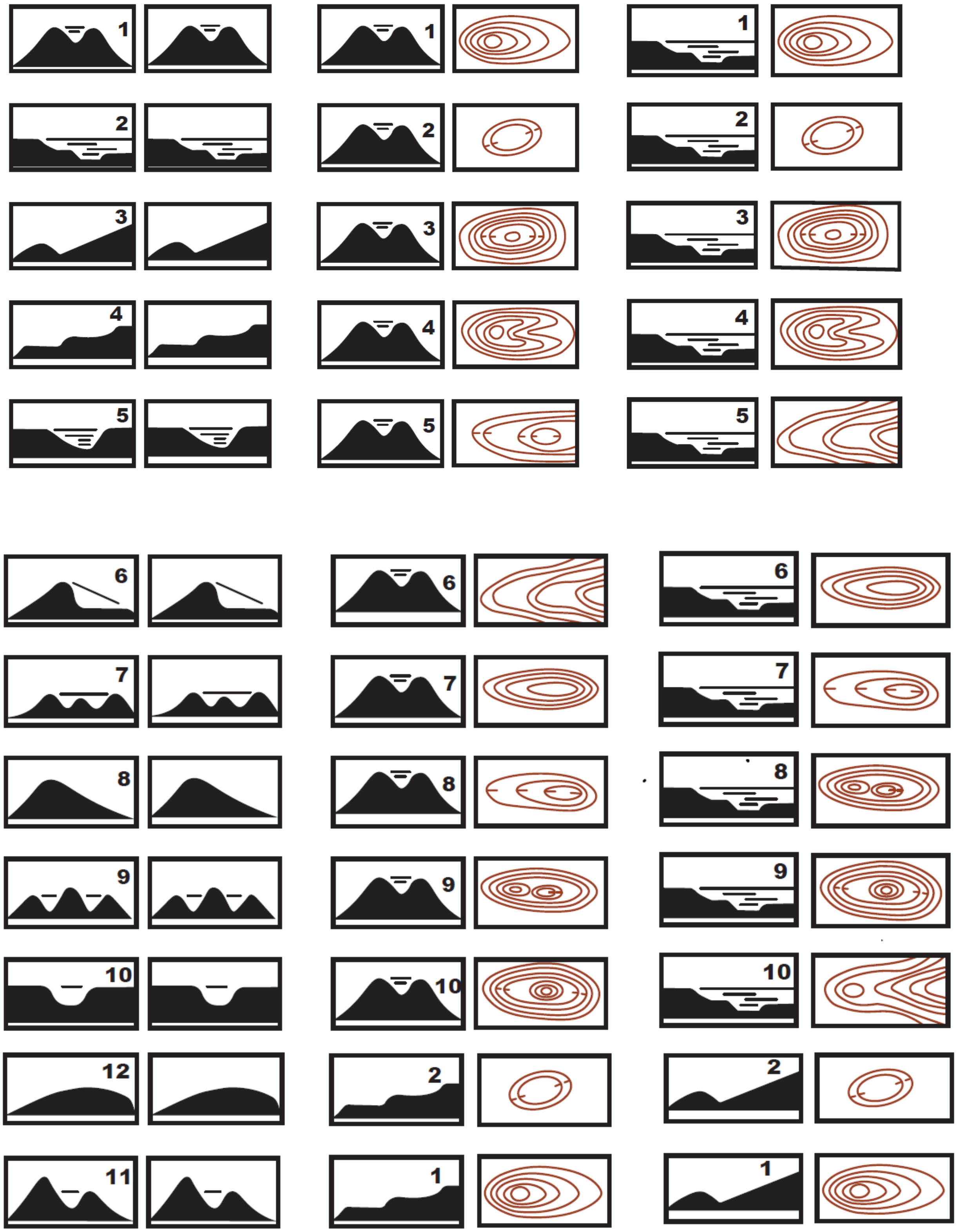
1 1 1
2 2 2
3 3 3
4 4 4
5 5 5
6 6 6
7 7 7
8 8 8
9 9 9
10 10 10
12 2 2
11 1 1